

Aktuality z Evropské unie

od Stálého zastoupení ČAK v Bruselu

JUDIKATURA

(červen - srpen 2025)

SDEU: Rozsudek ve věci C-349/24 Nuratau, ze dne 5. června 2025

Soudní dvůr EU vyložil čl. 3 směrnice 2011/95/EU tak, že brání tomu, aby byla za „příznivější normu“ považována vnitrostátní úprava umožňující přiznat doplňkovou ochranu z důvodu, že by vycestování žadatele přerušilo jeho soukromé či rodinné vazby k členskému státu a tím porušilo jeho právo na soukromý život. Doplňková ochrana se podle unijní úpravy váže výhradně k rizikům v zemi původu ve smyslu čl. 15 směrnice. Členské státy nicméně mohou mimo rámec této směrnice poskytnout čistě vnitrostátní humanitární pobyt a při navrácení musí respektovat základní práva.

A. B. přicestoval do České republiky v červenci 2006 a většinu doby pobýval oprávněně; v dubnu 2019 požádal o mezinárodní ochranu. Ministerstvo žádost v únoru 2020 zamítlo, avšak Krajský soud v Praze rozhodnutí v červnu 2021 zrušil pro nedostatečné zjištění okolností soukromého a rodinného života. Po novém řízení ministerstvo opětovně zamítlo v říjnu 2022 a Krajský soud v Brně v květnu 2023 znovu zrušil. Třetím rozhodnutím z listopadu 2023 ministerstvo žádost zamítlo s tím, že A. B. nemá v ČR silné vazby; proti tomu podal žalobu ke Krajskému soudu v Brně. Do února 2024 české soudy vykládaly § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu tak, že doplňková ochrana může být udělena i kvůli zásahu do soukromého a rodinného života v ČR. Rozšířený senát NSS však 15. 2. 2024 výklad změnil a omezil jej na hrozby vycházející ze země původu. Krajský soud v Brně měl pochybnosti o souladu tohoto užšího výkladu s čl. 3 směrnice a položil předběžnou otázku.

Soudní dvůr otázku přeformuloval tak, aby posoudil, zda čl. 3 dovoluje považovat za příznivější normu udělení doplňkové ochrany kvůli hrozbě porušení soukromého života z přerušování vazeb na stát azylu. Dospěl k závěru, že nikoli: rámec mezinárodní ochrany vychází z posouzení situace v zemi původu, včetně původců újmy, dostupnosti vnitrostátní ochrany a povahy hrozeb; okolnosti v členském státě, v němž je žádost posuzována, nejsou kritériem pro uznání postavení ani pro doplňkovou

ochranu. Příznivější normy podle čl. 3 musí být slučitelné se systematikou a cílem směrnice a nesmějí se odchýlit od logiky mezinárodní ochrany. Vnitrostátní soudy jsou povinny usilovat o konformní výklad transpozičních ustanovení; výklad přijatý rozšířeným senátem NSS se jeví s cílem směrnice souladný. Zároveň nic nebrání tomu, aby stát poskytl samostatné humanitární oprávnění k pobytu mimo režim směrnice, a v případě navrácení musí správní orgány zohlednit základní právo na respektování soukromého života. Závěrem tedy čl. 3 směrnice 2011/95 vylučuje, aby důvodem doplňkové ochrany bylo samotné přetržení vazeb na hostitelský členský stát.

Kompletní rozsudek je k dispozici v češtině zde:
<https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-349/24&language=CS>

SDEU: Rozsudek Soudního dvora ve věci C-351/23, GR REAL, ze dne 24. června 2025

Ochrana spotřebitelů a požadavek účinné soudní ochrany vyžadují, aby spotřebitelé mohli za určitých podmínek po ukončení nuceného výkonu zástavního práva k jejich rodinnému obydlí napadnout legalitu přechodu vlastnického práva na třetí osobu. Je tomu tak v případě, že tito spotřebitelé byli zbaveni možnosti domoci se soudní cestou přerušení nebo neplatnosti nuceného výkonu z důvodu zneužívajícího ujednání ve smlouvě, na níž je uvedený výkon založen, a to navzdory shodujícím se indiciím o potenciálně zneužívající povaze tohoto ujednání a skutečnosti, že nabyvatel byl v okamžiku přechodu vlastnického práva o existenci takového soudního řízení informován.

Na Slovensku poskytla jedna banka manželskému páru úvěr ve výši 63 000 eur, který byl splatný v měsíčních splátkách do ledna 2030. Ujednání obsažené ve všeobecných obchodních podmínkách stanovilo, že v případě prodlení s platbou může banka požadovat okamžité splacení celé zbývajících dlužné částky zajištěné hypotečním zástavním právem k rodinnému obydlí těchto spotřebitelů. Poté, co došlo k prodlení s platbou měsíčních splátek, podala banka návrh na nucený výkon tohoto hypotečního zástavního práva prostřednictvím mimosoudní dražby. Dlužníci podali u soudu žalobu, kterou se bránili tomuto postupu a vytýkali bance, že porušila jejich práva spotřebitelů. Zatímco návrh na přerušení výkonu tohoto hypotečního zástavního práva podaný v rámci této žaloby stále probíhal, byl rodinný dům prodán v dražbě společnosti, která je třetí osobou. Dražebník a nabyvatelka byli informováni o tom, že v době této dražby probíhalo soudní řízení proti tomuto nucenému výkonu. Dlužníci však odmítli dům opustit a uvedená společnost proti nim podala žalobu na vyklizení nemovitosti. Dlužníci proto podali vzájemnou žalobu, kterou napadli legalitu přechodu vlastnického práva k nemovitosti, a tvrdili, že došlo k porušení jejich práv jakožto spotřebitelů a práva na bydlení. Krajský soud v Prešově se v této věci obrátil na Soudní dvůr. Soudní dvůr zaprvé odpovídá, že předmět sporu v původním řízení, okolnosti, za kterých

došlo k přechodu vlastnického práva k předmětné nemovitosti, a sice skutečnost, že dlužníci nezůstali pasivní při mimosoudním výkonu rozhodnutí, a existence shodujících se indicií o případném výskytu potenciálně zneužívajícího ujednání ve smlouvě, na níž je nucený výkon založen, odůvodňují, aby se tito dlužníci mohli dovolávat ochranných mechanismů stanovených směrnicí. Spotřebitelé totiž využili právních možností stanovených slovenským právem, aby tomuto výkonu zabránili, a zároveň o svých krocích informovali osoby dotčené uvedeným výkonem. V projednávané věci proto není ochrana právní jistoty již uskutečněného přechodu vlastnictví na třetí osobu absolutní, což by bránilo použití směrnice. Soudní řízení před Krajským soudem v Prešově spadá tedy do působnosti směrnice. Soudní dvůr zadruhé odpovídá, že vnitrostátní právní úprava, která umožňuje mimosoudní nucený výkon hypotečního zástavního práva k rodinnému obydlí, přestože probíhá soudní řízení o návrhu na přerušení tohoto výkonu a existují shodující se indicie o tom, že důvodem tohoto výkonu je zneužívající smluvní ujednání, je v rozporu s unijním právem. To platí tím spíše v případě, že tyto právní předpisy nestanoví možnost domáhat se soudní cestou, v rámci řízení následujícího po nuceném výkonu, jeho neplatnosti z důvodu, že smlouva, na níž je tento výkon založený, obsahuje takové ujednání.

Kompletní rozsudek je k dispozici zde:
<https://curia.europa.eu/juris/documents.jsf?num=C-351/23>

Tribunál: Rozsudek Tribunálu ve věci T-534/24 Gotek, ze dne 9. července 2025

Tribunál Evropské unie vydal první rozsudek v řízení o předběžné otázce devět měsíců poté, co mu byla svěřena pravomoc v této oblasti.

Vnitrostátní právní úprava, která stanoví vznik daňové povinnosti ke spotřební dani na základě fiktivního dodání zboží podléhajícího spotřební dani uvedeného na falešných fakturách, je neslučitelná s unijním právem.

V návaznosti na daňovou kontrolu chorvatská správa konstatovala, že podnikatel neoprávněně odečetl daň z přidané hodnoty (DPH) na základě falešných faktur za dodání ropných produktů, k němuž ve skutečnosti nikdy nedošlo. Celní správa požadovala podle vnitrostátní právní úpravy zaplacení spotřební daně. Domnívala se, že se podnikatel dopustil zneužití práva při přepravě zboží podléhajícího spotřební dani. Chorvatský soud, na který se podnikatel obrátil, si přál zjistit, zda taková vnitrostátní právní úprava, jak je vykládána vnitrostátními orgány, která stanoví vznik daňové povinnosti ke spotřební dani na základě fiktivního dodání zboží podléhajícího spotřební dani uvedeného na falešných fakturách, je slučitelná s unijním právem.

Tribunál odpověděl v rozsudku na tuto otázku negativně. Uvedl zejména, že daňová povinnost ke spotřební dani vzniká v okamžiku propuštění ke spotřebě, které se nachází v taxativním výčtu případů uvedených směrnicí. V projednávaném případě byla spotřební daň uložena z důvodu zneužití práva, při němž byly použity falešné faktury, ačkoli ropné produkty nebyly dodány, což nespadá do uvedených případů. Dále měl Tribunál za to, že i když členské státy mají legitimní zájem na přijetí příslušných opatření za účelem ochrany svých finančních zájmů, nic to nemění na tom, že jejich legislativní pravomoc nemůže být vykonávána v rozporu s ustanoveními této směrnice.

Kompletní znění rozsudku je k dispozici v češtině zde: <https://curia.europa.eu/juris/documents.jsf?num=T-534/24>

SDEU: Stanovisko generálního advokáta Rantose ve spojených věcech C-722/23 Rugu a C-91/24 Aucroix, ze dne 10. července 2025

Členský stát, který odmítá vykonat evropský zatýkací rozkaz z důvodu podmínek zadržení ve vydávajícím členském státě, je povinen na svém území nařídit výkon trestu uloženého ve vydávajícím členském státě. Tato pravidla, jejichž cílem je bojovat proti beztrestnosti, se vztahuje na státní příslušníky nebo osoby s bydlištěm v provádějícím členském státě, pokud se tento stát zaváže k výkonu trestu v souladu se svým vnitrostátním právem.

Rumunský státní příslušník a belgický státní příslušník, oba s bydlištěm v Belgii, byli předmětem evropského zatýkacího rozkazu (EAW) vydaného rumunskými, resp. řeckými soudními orgány za účelem výkonu trestu odnětí svobody. Belgické odvolací soudy, kterým byly tyto evropské zatýkací rozkazy předloženy, je odmítly vykonat s odůvodněním, že v případě vydání by podmínky zadržení v Rumunsku a Řecku vystavily hledané osoby riziku porušení jejich základních práv. V této souvislosti předložil belgický kasační soud Soudnímu dvoru otázku týkající se výkladu rámcového rozhodnutí 2002/584/SVV. Zejména se snaží zjistit, zda má vykonávající soudní orgán možnost nebo povinnost na svém území nařídit výkon trestů uložených odsouzeným osobám ve vydávajícím členském státě, aby se zabránilo beztrestnosti těchto osob.

Ve svém stanovisku generální advokát Athanasios Rantos navrhuje, aby Soudní dvůr rozhodl, že členský stát, který odmítne vykonat ERZ z důvodu, že by mohlo dojít k porušení základních práv dotčených osob, je povinen nařídit, aby trest byl vykonán na jeho území, pokud jsou tyto osoby státními příslušníky tohoto členského státu nebo v něm mají bydliště. Generální advokát nejprve připomíná, že členské státy jsou v

zásadě povinny vykonat každý evropský zatýkáací rozkaz. Vykonání mohou odmítnout pouze z důvodů výslovně stanovených v rámcovém rozhodnutí 2002/584. Výjimečně však existence skutečného rizika, že by osoba, na kterou byl vydán evropský zatýkáací rozkaz, byla v případě předání vydávajícímu soudnímu orgánu vystavena porušení svých základních práv, představuje nový důvod pro povinné nevykonání, který stanovily soudy EU nad rámec důvodů již stanovených v tomto rámcovém rozhodnutí. Dále generální advokát poznamenává, že kromě důvodů pro povinné nevykonání evropského zatýkáacího rozkazu rámcové rozhodnutí 2002/584 stanoví také důvody pro nepovinné nevykonání, mimo jiné v případě, že za prvé, hledaná osoba pobývá v provádějícím členském státě nebo je jeho státním příslušníkem či rezidentem a za druhé, tento členský stát se zavazuje vykonat v souladu se svým vnitrostátním právem trest, pro který byl evropský zatýkáací rozkaz vydán. V tomto ohledu generální advokát zastává názor, že vykonávající soudní orgán musí navíc uplatnit důvod pro volitelné nevykonání, pokud jsou splněny podmínky pro jeho uplatnění, a vykonat trest odnětí svobody na svém území. Upozorňuje, že pokud by evropský zatýkáací rozkaz nebyl vykonán, mohla by být osoba, která byla pravomocně odsouzena, propuštěna, i když představuje vysoké nebezpečí pro společnost, což by bylo v rozporu s cílem mechanismu evropského zatýkáacího rozkazu, kterým je boj proti beztrestnosti. A konečně, podle generálního advokáta se jeví jako neslučitelné s mechanismem evropského zatýkáacího rozkazu, aby vykonávající soudní orgán měl pouze možnost nařídit výkon trestu odnětí svobody na svém území. Volitelný charakter tohoto důvodu pro neprovedení by se podle názoru generálního advokáta měl stát povinností, pokud jsou jednak splněny podmínky pro jeho použití a jednak jsou dodrženy postupy a podmínky stanovené rámcovým rozhodnutím 2008/909/SVV s cílem účinně převzít tento trest v provádějícím členském státě.

Kompletní stanovisko je k dispozici v češtině zde:
<https://curia.europa.eu/juris/documents.jsf?num=C-722/23>

ESLP: Rozsudek ve věci Krpelík proti České republice (stížnost č. 23963/21), ze dne 12. června 2025

Evropský soud pro lidská práva rozhodl ve věci Krpelík proti České republice, že došlo k porušení čl. 6 odst. 1 a čl. 6 odst. 3 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (právo na spravedlivý proces a právo na právní pomoc).

Stěžovatel, pan Krpelík, trpící lehkou mentální retardací, byl v roce 2016 vyslýchán policií v souvislosti s podezřením ze spáchání trestného činu vloupání. Již při prvních policejních výsleších byl sice formálně poučen o právu na obhájce, avšak vyslýchající policisté využili standardizovaný písemný formulář, který byl předložen stěžovateli k podpisu, a ve spisu bylo následně uvedeno, že se tohoto práva dobrovolně vzdal. Skutečností však je, že stěžovatel vzhledem ke svému duševnímu stavu a celkovým

okolnostem řízení nemusel dostatečně chápat význam svého jednání a možných důsledků, zejména s ohledem na to, že obhájce mu byl ustanoven až v pozdější fázi řízení, konkrétně až při jeho převzetí do vazby. Hlavním důkazem v trestním řízení se přitom stalo jeho doznání učiněné právě bez přítomnosti obhájce, což zásadně ovlivnilo výsledek řízení a vedlo k jeho odsouzení. Stěžovatel namítal, že postup českých orgánů v trestním řízení porušil jeho základní práva garantovaná Úmluvou, konkrétně článek 6 odst. 1, který zaručuje právo na spravedlivý proces, a článek 6 odst. 3 písm. c), jenž stanoví právo obviněného být od počátku trestního řízení zastoupen obhájcem a být o tomto právu řádně informován. Argumentoval především tím, že mu nebyly poskytnuty dostatečné procesní záruky odpovídající jeho mentální zranitelnosti, vzdání se práva na obhájce nebylo učiněno skutečně informovaně a doznání učiněné bez přítomnosti obhájce bylo následně použito jako klíčový důkaz. ESLP ve svém rozsudku konstatoval, že v případě zranitelných osob, jakou stěžovatel nesporně byl, je nezbytné dbát zvýšené procesní opatrnosti a zajistit, aby vzdání se práva na právní pomoc bylo nejen formálně zaznamenáno, ale především skutečně informované, dobrovolné a učiněné s plným pochopením všech důsledků. Pouhé použití standardního formuláře, bez hlubšího ověření porozumění ze strany stěžovatele, nebylo dle soudu dostačující a orgány činné v trestním řízení tak pochybily v zajištění jeho práv. ESLP také připomněl, že využití doznání získaného bez přítomnosti obhájce jako klíčového důkazu dále prohloubilo narušení práva na spravedlivý proces, neboť nebyly splněny minimální záruky ochrany zranitelného obviněného. ESLP proto dospěl k závěru, že v řízení před českými orgány nebyly respektovány požadavky spravedlivého procesu ve smyslu článku 6 Úmluvy a došlo tak k porušení práv stěžovatele.

Celý rozsudek je v angličtině k dispozici zde: [Krpelík v. Czech Republic – HUDOC](#)

ESLP: Rozsudek ve věci Radobuljac proti Chorvatsku (stížnost č. 38785/18), ze dne 17. června 2025

Evropský soud pro lidská práva rozhodl ve věci Radobuljac proti Chorvatsku, že došlo k porušení článku 1 Protokolu č. 1 (ochrana majetku) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Stěžovatel Silvano Radobuljac, chorvatský advokát, byl soudně ustavovaným obhájcem v trestních věcech a vůči státu měl nárok na odměnu za svou činnost. V době, kdy stát své závazky neplnil a nezaplatil mu dlužné honoráře, měl stěžovatel současně vůči státu dluh na dani, který nebyl schopen uhradit právě z důvodu neproplacení svých honorářů. Chorvatské úřady však vůči němu zahájily exekuční i přestupkové řízení pro neuhrazené daně a zároveň odmítly umožnit vzájemné započtení jeho nároku na odměnu vůči jeho daňovému dluhu. Tímto postupem byl vystaven značné finanční zátěži a nemohl své povinnosti splnit.

Stěžovatel tvrdil, že tímto postupem došlo k zásahu do jeho práva na ochranu majetku podle článku 1 Protokolu č. 1 Úmluvy, jelikož byl nucen čelit exekuci a sankcím za nesplnění daňových povinností, ačkoli stát mu zároveň odmítl zaplatit dlužné honoráře. Argumentoval, že stát měl povinnost umožnit započtení vzájemných pohledávek, aby mu nevznikala nepřiměřená a nespravedlivá majetková újma.

ESLP ve svém rozsudku konstatoval, že postup chorvatských úřadů vedl k nepřiměřenému zásahu do práva stěžovatele na ochranu majetku. ESLP zejména zdůraznil, že stát nesmí zneužívat své postavení a znemožnit jednotlivci možnost započtení svých pohledávek vůči státním závazkům, zvláště pokud je dotčená osoba závislá na příjmech právě od státu. Postup, kdy stát neplní své finanční závazky, avšak vymáhá své pohledávky, a navíc uvaluje sankce, je podle ESLP neslučitelný s požadavky spravedlivého zacházení a znamená porušení ochrany majetku podle článku 1 Protokolu č. 1 Úmluvy.

Celý rozsudek v anglickém jazyce je zde: [Radobuljac v. Croatia \(No. 2\) – HUDOC](#)

ESLP: Rozsudek ve věci Bülent Bekdemir proti Turecku (stížnost č. 42881/18), ze dne 17. června 2025

Evropský soud pro lidská práva rozhodl ve věci Bülent Bekdemir proti Turecku, že došlo k porušení čl. 6 odst. 1 a čl. 6 odst. 3 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (právo na spravedlivý proces a právo na právní pomoc).

Stěžovatel, pan Bülent Bekdemir, turecký občan žijící v Hamburku, byl zadržen policií na základě podezření z členství v ozbrojené teroristické organizaci TKP-ML/TIKKO. Během policejního výslechu učinil určité výpovědi, na jejichž základě byl posléze tureckými soudy odsouzen za pokus o svržení ústavního zřízení a odsouzen na doživotí. Obhájce však během klíčových výslechů nebyl přítomen, což značně ovlivnilo možnosti řádné obrany.

Stěžovatel argumentoval, že tím, že byly hodnoceny výpovědi pořízené bez přítomnosti obhájce jako důkaz, došlo k porušení jeho práva na spravedlivý proces podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy, a zároveň k porušení jeho práva na právní pomoc stanoveného v čl. 6 odst. 3 písm. c), protože nebyl od počátku trestního řízení řádně informován o právu na obhájce a nebyla mu poskytnuta relevantní právní podpora.

ESLP ve svém rozhodnutí jednoznačně dospěl k závěru, že použití výpovědí učiněných bez přítomnosti obhájce jako důkazního materiálu v trestním řízení představovalo závažné narušení zásady spravedlivého řízení. ESLP poukázal na to, že právní pomoc je zásadní součástí spravedlivého procesu a její absence, navíc u obviněného vystaveného silnému tlaku vyšetřovatelů, znemožnila stěžovateli efektivní

obranu. Turecké orgány tak nebyly schopny vytvořit ani základní garantované procesní podmínky, což vedlo k porušení obou ustanovení článku 6 Úmluvy.

Celý rozsudek v anglickém jazyce je k dispozici zde:

[Bülent Bekdemir v. Turkey – HUDOC \(č. 42881/18\)](#)

ESLP: Rozsudek ve věci Alakhverdyan proti Ukrajině (č. stížnosti 8838/20), ze dne 26. června 2025

Evropský soud pro lidská práva rozhodl ve věci Alakhverdyan proti Ukrajině, že došlo k porušení článku 6 odst. 1 a článku 6 odst. 3 písm. b) (právo na spravedlivý proces, příprava obhajoby), písm. c) (právní pomoc) a písm. d) (výslech svědků) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Sergiy Volodymyrovych Alakhverdyan si odpykává doživotní trest ve věznici ve Vinnytsyi za vraždu dvou osob a ublížení na zdraví třetí osoby. V roce 2019 se odvolal k Nejvyššímu soudu Ukrajiny s žádostí o přezkum rozsudku na základě rozsudku ESLP z 16. dubna 2019 (č. 12224/09), v němž ESLP konstatoval porušení článku 6 § 1 a § 3 písm. c) Úmluvy, a požadoval vyloučení důkazů, jež byly získány v rozporu s jeho právem na obhajobu. Nejvyšší soud jeho žádosti částečně vyhověl a rozhodl o vyloučení některých důkazů, nicméně rozsudek potvrdil – a to na základě ostatních, již připuštěných důkazů. Stěžovatel namítal, že vyloučení důkazů změnilo obsah dokazování v jeho případě a že mu nebyl poskytnut dostatek času a možností k efektivní přípravě své obrany v rámci přezkumného řízení.

Stěžovatel ve své stížnosti argumentoval, že postup Nejvyššího soudu během přezkumného řízení porušil jeho práva podle článku 6 Úmluvy, a to jak v obecné rovině (právo na spravedlivý proces podle odstavce 1), tak v konkrétních garancích odst. 3 písm. b) (právo na dostatek času a možností k přípravě obhajoby), písm. c) (právo na právní pomoc) a písm. d) (právo vyslýchat svědky). Uváděl, že v důsledku vyloučení podstatné části důkazů a s ohledem na způsob, jakým bylo přezkumné řízení vedeno, mu nebylo umožněno se efektivně připravit a předložit svoji obhajobu, konzultovat strategii s obhájcem a klást otázky svědkům, což zásadně omezilo jeho možnost se účinně bránit.

ESLP ve svém rozsudku konstatoval, že omezené časové a procesní podmínky uplatněné při přezkumu vedly k porušení práva na spravedlivý proces. ESLP uznal, že absence adekvátní přípravy obhajoby, nedostatečná právní pomoc a nemožnost předvolat svědky zapříčinily zásadní narušení minimálních procesních záruk podle článku 6 odst. 3 písm. b), c) a d). ESLP tedy dospěl k jednoznačnému závěru, že došlo k porušení článku 6 Úmluvy.

Celý rozsudek v anglickém jazyce je k dispozici zde: [Alakhverdyan v. Ukraine – HUDOC](#)

ESLP: Rozsudek ve věci Arvanitis a Phileleftheros Public Company Limited proti Kypru (č. stížnosti 49917/22), ze dne 3. července 2025

Evropský soud pro lidská práva rozhodl ve věci Arvanitis a Phileleftheros Public Company Limited proti Kypru, že došlo k porušení článku 10 (svoboda projevu) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Dne 25. srpna 2007 zveřejnil deník *Phileleftheros* článek novináře Christose Arvanitise reagující na veřejný příspěvek známého kyperského advokáta. Ten v tisku popisoval, jak po turecké invazi na Kypr v roce 1974 získal zpět dvě rodinná umělecká díla – jedno zakoupil „za více než třicet stříbrných“ od neznámých osob, druhé nahradil kopií podle motivu z filmu *The Thomas Crown Affair*. Článek v *Phileleftherosu* tuto situaci komentoval kriticky a použil řadu expresivních a sarkastických výrazů, například „zaplatit výkupné“, „prodat svou důstojnost“ či „políbit své násilníky“, a diskutoval o morální stránce takového postupu advokáta při získávání kulturních statků za zvláštních okolností. Dotčený advokát podal na autora článku a vydavatele žalobu na ochranu dobré pověsti k soudu v Nikósii, který žalobě vyhověl a přiznal náhradu nemajetkové újmy ve výši 12 000 EUR. Tento rozsudek následně potvrdil i Nejvyšší soud Kypru.

Stěžovatelé tvrdili, že rozhodnutí kyperských soudů představovalo nepřiměřený zásah do jejich svobody projevu zaručené článkem 10 Úmluvy, protože se jejich komentář týkal otázky veřejného zájmu – navrácení ukradených uměleckých děl a chování významné veřejné osoby. Uvedli, že jejich jazyk byl sice ostrý, ale vycházel z veřejně dostupných informací a měl základ v samotném postoji advokáta, který danou situaci popsal ve svém článku.

ESLP v rozsudku konstatoval, že zveřejněný článek se týkal veřejné diskuse o otázce společenského zájmu a že advokát sám se otevřeně zapojil do této veřejné diskuse. ESLP uznal, že svoboda tisku zahrnuje i užívání expresivního a kritického jazyka, a poukázal na to, že autor článku vycházel z faktů předložených v článku samotným advokátem. Kyperské soudy podle ESLP uplatnily příliš restriktivní výklad, neadekvátně zvážily význam veřejné debaty a vyměřily neúměrně vysoké odškodné, které mohlo odrazovat novináře od výkonu svobody projevu. ESLP uvedl, že nebyla naplněna podmínka „nezbytnosti v demokratické společnosti“ a došlo k porušení článku 10 Úmluvy.

Celý rozsudek v anglickém jazyce je k dispozici zde:

[Arvanitis a Phileleftheros proti Kypru – HUDOC](#)

ESLP: Rozsudek ve věci Semenya proti Švýcarsku (stížnost č.10934/21), ze dne 10. července 2025

Evropský soud pro lidská práva (Velký senát) rozhodl ve věci Semenya proti Švýcarsku, že došlo k porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy (právo na spravedlivý proces).

Případ se týká jihoafrické atletky Caster Semenya, která byla nucena podřídít se pravidlům organizace World Athletics pro sportovkyně s rozdílným pohlavním vývojem (DSD). Tato pravidla požadovala, aby podstoupila hormonální terapii za účelem snížení hladiny testosteronu pod stanovený limit sportovkyň. Spor nejprve řešil Sportovní arbitrážní soud (CAS), který platnost těchto pravidel potvrdil. Semenya se poté obrátila na Nejvyšší federální soud Švýcarska, který její odvolání zamítl. Následovala stížnost k ESLP. Již dříve senát třetí sekce ESLP shledal, že pravidla DSD porušují články 3, 8 a 14 Úmluvy a že švýcarský soud neumožnil spravedlivé projednání dle čl. 6 odst. 1 Úmluvy.

Semenya namítala zejména to, že CAS rozhodoval podle interních předpisů sportovních orgánů, nikoli na základě zákona, a že její spor byl posuzován jako obchodní záležitost, přestože ve skutečnosti šlo především o zásah do jejích osobnostních práv. Tvrdila, že švýcarský soud rozhodoval v příliš úzkém rámci veřejného pořádku (public policy) a nezabýval se dostatečně tím, jak rozhodnutí CAS ovlivnilo její základní práva.

Velký senát ESLP potvrdil, že Švýcarsko porušilo článek 6 odst. 1 Úmluvy. ESLP zdůraznil strukturální nerovnováhu mezi jednotlivci a sportovními orgány a konstatoval, že CAS je povinnou arbitráží, kdy sportovkyně nemá jinou alternativu. Z toho vyplývá nezbytný požadavek na zvláště přísný soudní přezkum ze strany vnitrostátních soudů – nejen vzhledem k významu osobnostních práv stěžovatelky, ale také proto, že šlo o povinné uplatnění pravidel stanovených soukromým subjektem. Přezkum provedený švýcarským federálním soudem však podle ESLP nebyl dostatečný, protože se omezil na velmi restriktivní výklad pojmu „public policy“ a neprovedl řádný přezkum rozhodnutí CAS. ESLP proto dospěl k závěru, že došlo k porušení práva na spravedlivý proces podle článku 6 odst. 1 Úmluvy.

Celý rozsudek Velkého senátu ESLP v anglickém jazyce je k dispozici zde: [Semenya proti Švýcarsku – HUDOC](#)